

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Évesre 18 korona
Félévesre 4 K 50 f.
Hónapra 1 K 80 f.
Egy napra 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. KÖNYÖSTÄDTLER OTTÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.
Megjelenik
hétfé kivételével mindennap.
Telefonszám 180.

IV. Károly király

elfoglalja a magyar nemzet trónját; Szent István koronája két ragyogóan ifjú arcra fogja hinteni fényét.

A természet rendjén való okos megnyugvás kívánja ezt így és így kívánja alkotmányunk alapvető igazsága, hogy a szent korona uralma örök folyamatosság, mely nem ismer megállást, percnyi megszakítást sem. Ezt a koronát, mely isteni küldetésű és melyet isteni gondviselés óvott meg zuduló veszélyek és támadások között, most Habsburgi Károly fejére készülünk föltenni. Annak a királyi hercegnek, aki, mióta egy tragikus esemény a trón közelébe állította, szóval és tettel már számtalan példáját adta fejedelmi erényeinek és annak, hogy szívében együtt érezzel a nemzettel, mely szívébe fogadta őt, nemes hitvesével, mikor először jelentek meg közöttük.

Harcok zivatarában készülünk az ünnepre és az új fejedelem a vérpáras mezőkről tért haza, hogy örökét átvegye. Rettenő és gyászos valóság az, ami a háboruban ránszakadt, de a trón magasságából, látványnak fölemelő lehet. Mert azt mutatja, hogy mint egy eleven gát, a magyar nemzet mint veti mellét a hullámoknak, melyek az országot s a trónt ostromolják s megmutatja, mit tett, mit művelt a magyar ezer éven át. Adja az Ég, hogy ez a látvány új uralkodónk lelkében soha ne homályosuljon el, lássa mindenkor azoknak a magyar erényeknek a lobogását, melyek most egy világot kápráztatnak.

Adja az Ég, hogy számára és a magyar nemzet számára dusan gyümölcsözőzön a most kihunyt királyi élet minden tanulsága, az ő személye pedig maradjon meg óva mindattól a családától és szenvedéstől, amelyeken át ezek a tanulságok kihajítottak. Ő kézen veszi át az utmutatást, melynek fgazsága örök életű, hogy csak az alkotmányhoz hűséges uralkodás az az utmutatás, mely a koronának is megadja fényét és erejét.

A szenvedésért, melynek poharát most üritjük, derüljön ránk békés jövőndő, új királyunk uralma legyen áldott, gazdag a béke műveiben és hosszantartó. És legyen örömteli az élete annak a fejedelmi asszonynak, aki Erzsébet királynénknak lépett a helyébe.

Károly király hadiparancsa.

Budapest, nov. 23.

A Rendeleti Közlöny mai száma közli Károly királynak a hadsereghez és a haditengerészethez intézett következő napiparancsát:

KATONÁK!

A legfelsőbb Hadurak, az én fenkölt dédnagybátyám, I. Ferenc József császár és apostoli király, aki benneleket atyái jóindulatában, szeretetteljes gondosságával részesített s aki Hozzám is atyailag viseltetett, Istenhez költözött.

A Felsőleges Ur, mint a katonai hivatás, kötelességteljesítés hű mintaképe a végső erőmegfeszítésig szentelte bölcsességét, egész lényét a haza javának és amíg ereje el nem hagyta, gondolataiban nálatok, az Ő szeretett katonáinál időzött.

KATONÁK!

En a ti soraitok között voltam, kemény, de dicsőséges napjaimat eddig is veletek töltöttem. Amidőn most nagy idők közepette immár a legfelsőbb Hadurakot vagyok, a ti soraitok közül lépek harcokban győzelmes hadseregem és hajóhadam élére s rendületlenül bízom szent jogainkban és a győzelemben, melyet igazságos ügyünk szolgálatában hű szövetségeseinkkel egyszülve ki fogunk vívni. A magasztos elhunyt szelleme veletek lesz, az fog benneteket hősiességre serkenteni. Így adja meg a Mindenható, hogy ellenségeinket leverve diadallal vívjuk meg harcunkat. Ezzel adjuk jelét hűség és hála néknek, minden szeretéért és gondosságéért, amely az ő nemes szívét a hadseregéért és haditengerészetéért szakadatlanul dobogtatta,

Bécs, 1916, november 23-án.

KÁROLY s. k.

Királyi kézirat az új király koronázásáról.

Budapest, nov. 23.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata)

A Budapesti Közlöny holnapi száma a következő legfelsőbb királyi kéziratot fogja közölni:

Kedves gróf Tisza!

Abból a szándékból indittatva, hogy Magyarország, Horvátország, Szlavonia és Dalmácia királyává magam mielőbb megkoronáztassam, utasítom Önt, hogy az országgyűléssel egyetértve az idevágó javaslatait terjessze elem.

Kelt Bécs, 1916. november 23.

Károly s. k.

Tisza István gróf s. k.

I. Ferenc József bucsuja a néptől.

Budapest, november 23.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Budapesti Közlöny ma esti külön kiadásában közli: Megdicsőült I. Ferenc József Ő császári és apostoli királyi Felsőlege tegnapi felbontott végrendelete a következő legmagasabb kéziratot tartalmazta:

Szeretett népeim!

Igaz köszönetet mondok azért a hűséges szeretetéért, amelylyel Irántam és Házam iránt úgy boldog, mint súlyos időkben viseltetted. E ragaszkodás tudata jól esett szívemnek és ebből merítettem erőt nehéz uralkodói kötelességeim teljesítéséhez.

Örültek meg ugyanezen érzelmeket utódom számára. Haderegemről és haditengerészetemről a köszönet érzelmeivel emlékszem meg — bátorságáért és hűségese oadaadásáért. Győzelme örömteljes büszkeséggel, az önhibán kívül ért balszerencse fájdalmas bánattal tölt el. Abból a kitaró ragaszkodásból, amelyet Irántam és Házam iránt tanúsítottatok, látom, hogy úgy, mint Én is, utódom is mindenkor számíthat rátok.

Honvédelmi kötelesség: az V. hadikölcson.

Lankadatlan kitartással és krisztusi önfeláldozással küzdenek hős fiaink az egész világ ellen, hogy hazájukat és övéiket megvédelmezzék megsemmisítésünkre tört ádáz elenségtől!

Ez a példátlan kitarás serkentse hazafias felbuzdulásunkat most is, midőn újra **busás kamatokért és legbiztosabb tőkehelyezéssel kölcson tét polgáraitól az állam.**

Szűkkebűség és tétovázás nélkül slessünk — vérző fiainkért — leróni hecsületbeli kötelességünket.

Most, vagy soha! Ez a jelszó. Siessetek polgárok! Siessetek **minden pénztekkel hadikölcson tét jegyezni** bármely pénzintézetnél, adóhivatalnál, vagy a postatakarékpénztárnál, ahol bárkinek megkönnyítik a jegyzést.

Jegyzési határidő: 1916. december 22.

Előnyben részesül. aki 1916. december hó 5-éig jegyezt.

Hazafias tisztelettel:

Ujvidék, 1916. november 23.

Matkovits Béla
főispán.

Ezzel a lelkes hargu felhívással fordul **Matkovits Béla** főispán Ujvidék közönségéhez. Erősen bízunk abban, hogy a főispán szava megértő polgárookra talál, akik teljesíteni fogják kötelességüket. Mert elemi kötelessége mindenkinek, hogy tőle telhetően az V-ik hadikölcson sikerét előmozdítsa.

Különösen kívánatos lenne, hogy most már az otthon tartogatót készpénzket is a hazafias cél szolgálatába állítsák, valamint az is, hogy mindazok, akik — bár tehették volna, az eddigi hadikölcsonokból mitsem jegyeztek — hazafias kötelezettségüknek a most kínálkozó alkalommal tegyenek eleget.

Meg kell mozdulni minden tőkének, mert a végső küzdelemről van szó. A békéért való harc kimenetele függ a hadikölcson sikerétől, van-e valaki, aki nem adja oda a pénzét, amikor százezeren ezért a célért vérüket ontják?

Ujvidék részt vesz a király temetésén.

A gyász csendje tegnap is fogva tartotta a várost. Tegnap érkezett le *Matkovits* Béla főispánhoz *Sándor* János belügyminiszter távirata, amelyben tudatja, hogy a király temetése a jövő hét csütörtökjén lesz, a törvényhatóság két kiküldöttel képviselheti magát a megdicsőült uralkodó temetésén.

Még ez ideig nem történt döntés arra nézve, hogy Ujvidékről kik jelennek meg a bécsi gyászmenetben.

A temetés napján Ujvidéken minden felekezet templomában gyásztisztiszteletet tartanak.

A bíróság gyászja.

Az ujvidéki törvényszék csütörtök délelőtt *Kállai* Béla kir. ítélőtáblai bíró, törvényszéki h. elnök elnöklétével tartott *teljes ülésén* elhatározta, hogy a király temetése és a gyászmise napjára kifizőtt tárgyalásokat a gyász jelűl nem tartja meg és azokat elnapolja.

Gyászünnepség az iskolákban.

Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter a nemzet nagy gyászának méltó megnyilvánulását tanintézeteiben is méltó módon kifejezésre juttatni óhajván, elrendelte, hogy 1. a temetés napján valamennyi tanintézetben szüneteljen a tanítás; 2. a tanuló ifjuság enapon tanárainak és tanítóinak vagy hitoktatóinak vezetésével a hitfelekezeti által tartandó gyásztisztiszteleten vegyen részt; 3. az istentisztelet után a tanintézet tartson gyászünnepet, amelyen az iskola egyik tanára vagy tanítója elhunyt királyunk dicső emlékezetét a szomorú alkalomnak megfelelő módon kegyeletes szavakkal örökítse meg és a tanuló ifjuságnak véssé fogékony lelkébe.

Károly király a magyarokról.

Budapest, nov. 23.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Károly király nagyon szerette a magyarokat és ez az érzés a háborúban megkétszereződött. Az új királyhoz közel álló méltóság nyilatkozata szerint Károly király gyakran bangoztatta:

— A legjobb katonák a tiroliak és a magyarok.

Az utóbbi időben Balogh Jenő és Jankovich Béla miniszterek, valamint Perényi és Klebelsberg államtitkárok több ízben jelentek meg az új királynál, akit tájkoztattak a magyar viszonyokról és informáltak az aktuális csemegekről.

Károly király az év egy részét Budán tölti.

Bécs, nov. 23.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Neue Freie Presse szerint Károly király még december első felében koronáztatja meg magát magyar királlyá. Az új király az év egy részét Budán tölti.

Höfer mai jelentése.

Budapest, november 23.

(Hivatalos.) KELETI HARCTÉR: József főherceg vezéreztetéses harcvonala: Az Alsó-Csernán a balparton vetették meg lábunkat. Egyébként Oláhországból nincs jelenteni való. A magyar keleti határon és az Erdős-Kárpátokban a felderítő tevékenység élénkebb volt.

Lipót bajor herceg vezértábor nagy hadsereg-arcvonala: Helyenként fokozott tüzérségi harc.

OLASZ HARCTÉR és DÉLKELETI HARCTÉR: Vátozatlan.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés.

Berlin, november 23.

A nagyfőhadiszállás jelenté:

NYUGATI HARCTÉR: Rupprecht bajor trónörökös hadcsoportja: Az ellenség tevékenysége az Ancre mindkét oldalán és a Sailly szakaszban az esti órákban fokozódott. Az angoloknak Gueudecourstól északra, a franciáknak pedig a St. Pierre Vaast erdő északnyugati szélé ellen intézett résztámadásai megfiúsultak.

KELETI HARCTÉR: Lipót bajor herceg vezértábor nagy arcvonala: Smorgontól délre erős tüzelőkészítés után előrenyomuló orosz járőröket elűztünk. A tisztult időjárás folytán a Keleti-tenger és az Erdős-Kárpátok közt különböző helyeken megélénkült a tüzérségi tevékenység.

József főherceg vezéreztetéses arcvonala: Erdélyi keleti szélén felderítő osztagok csatároznak. Az oroszok ott erősítéseket kapnak. Oláhországban a helyzet nem változott. Krajovánál egyéb zsákmányon felül 300 vasuti kocsi jutott kezünkre.

BALKÁN HARCTÉR: Mackensen vezértábor nagy hadcsoportja: A Dobrudzsában és a Duna melletti több ponton ágyutüz.

Macedóniai arcvonala: A harcok az Ochrida-tótól keletre az ellenség visszavonulásával végződtek. A német-bolgár arcvonalon a Presbato és a Cserna keleti folyása közt több ízben az ellenség részeltöréseit, a Paralovótól keletre huzódó magaslati álláson pedig az ellenség erős támadásait visszavertük.

Ludendorff, első főszállásmester.

A német császár részvéte.

Bécs, nov. 23.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A német császár, II. Vilmos a következő részvétőtáviratot intézte Károly királyhoz:

A legmélyebben megrendülve szeretettel nagybátyád halálán, legbensőbb és legfájdalmasabb részvételmet fejezem ki. A megboldogult császár uralkodása Isten különös kegyelméből csodálatos sokáig, 68 évig tartott és uralkodása áldásos korszakot jelent népeinek. Ausztria és Magyarország népei oly vezetői gyászolnak, akin a legteljesebb bizalommal és a legbensőbb szeretettel csüngtek. Mi, akik egy fiatalabb nemzedékhez tartozunk, megszoktuk, hogy alakját, mint a legnagyobb uralkodói erények mintaképét tiszteljük. A német nép hűsége szövetségeseit vesztette el benne, én magam pedig nagyon tisztelt atyái barátomat.

Isten hírfürkészhetlen akarata a legnagyobb világháború közepén ragadta el tőlünk s nem adta meg neki, hogy megérje a háború befejezését és a béke visszatérését.

A Mindenható adjon neki örök békecséget. Neked erőt a nagy hivatás elvégzéséhez, amelyre e komoly időben szólítottam.

Imádsággal és legművészebb szeretettel gondolok rád

Vilmos.

Károly király Vilmos császárnak a következő táviratban mondott részvéteért köszönetet: Abban a nehéz órában, midőn felséges nagybátyámat, I. Ferenc József császárt és királyt az Isten magához szőlította, én és Házam a legkeserűbb fájdalom alatt állunk. Vigasztalás volt nekem az a mélyen megragadó részvét, amellyel Te drága barátom felkerestél.

A legmélyebb köszönetemet mondom ezért a tiszteletért, amelyet elhunyt nagybátyám emléke iránt érzel.

Miképp a sziklaszilárd szövetség viszony megköttetett, úgy maradjon közöttünk is. A megboldogult emléke és áldása vezessen bennünket becstelenségekhez.

Adja Isten, hogy így legyen! Hűséges barátsággal és meleg kézszorítással Károly s. k.

Ferenc József és a különbéke.

Frankfurt, nov. 23.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Frankfurter Zeitung bécsi levelezője a következő remisszenciát eleveníti fel:

1915 ben, amikor hírek terjedtek el Ausztria-Magyarország esetleges különbékéjéről, a király ezt mondta:

— Inkább elpusztulni, mint kujonná válni.

„Esküszünk!”

Az ujvidéki és pétervárad helyőrség felelküdt Károly királyra

A monarchia hadereje elvesztette legfőbb Hadurát, de a halott király helyébe új uralkodó lépett, a keleti fronton vitézlő harcoló seregek főparancsnoka: Károly Ferenc József trónörökös immár átvette nagy örökségét; a monarchia két trónját. Új Hadura van a véderőnek, amely ma tette le hűségkijűt Károly király zászlajára.

Ujvidék és Pétervárad helyőrsége teljes tisztikarával Grzywinski Szaniszló altábornagy, várparancsnok vezetésével ma délelőtt 10 órakor kivonult a német barakkokhoz mögötti katonai gyakorlóterre. A csapatok zárt négyeszetek alakítottak, amelynek közepén lomb-sátorban felállított oltár előtt *Kujavi* Ferenc, a pétervárad városi lelkesze csendes misét celebrált Károly királyért.

A mise után a tábort lelkesze a következő emelkedett hatású beszédet intézte a tisztekhez és a katonákhoz:

Altábornagy ur! Nagyabecült Tiszt Urak! Hű katonák!

Dicső uralkodónk kilehelte nemes lelkét, megért őseihez pihenni. Ezzel az ifjú trónörökös: Károly Ferenc József főherceg lép örökébe.

Sulyos időkben veszi át trónját. Európa irigy népei, vérszomjas uralkodói a monarchia terebélyes fájának gyökerére illesztették a fejszét, szekercecsapásoktól visszhangzik a népek nagy vadonja; velőtrázóan csattog a gyilkosok botja-zuhanása.

Dicső uralkodónk trónja, templomaink oltárai, hazánk megszentelt földje ellen folyik a küzdelem.

Bajtársak! A mi hűségünk menti meg ifjú uralkodónk számára a trónt, utódainknak a vérrel áztatott honi földet! Esküdjünk hűséget uralkodónknak három ujjunkat égre emelve, itt az Isten szabad égre alatt. Lebegjen szemünk előtt a nagy ösök példája, akik a talpig gyászba öltözött nagy királynő láttára kardjaikat kirántva így esküdtek: vitam et sanguinem, moriamur pro rege nostro!

Emeljük kezünket az égre s egy szívvel, egy lélekkel esküdjünk szíven és törhetetlen esküt.

Ifjú uralkodónk zászlai mellett kitartunk mindhalálig!

Övé vitéz karunk minden tette, férfiszívünk minden dobbanása, ereink minden csepp vére. Esküszünk! Vitam et sanguinem pro rege nostro!

A tábort lelkesze izzó beszéde fellelkesített a katonákat, akik anyanyelv szerint külön-külön csoportokban teiték le a hűség- esküt, amelynek a szövege így szól:

Mi ünnepélyesen esküszünk a Mindenható Istenre, hogy Ő Felsége legfelsőbb fejedelmünk és urunk Károly király Isten kegyelméből Ausztria császára, Csehország király stb. és Magyarország apostoli király és hazánk szentesített törvényei iránt hűséggel és hódolattal viseljük.

Esküszünk, hogy Ő Felsege tábornokainak, minden egyéb előjáróinknak és feljebbvalóinknak is engedelmeskedünk, azokat tiszteletben tartjuk és védelmezzük, rendeleteiket és parancsait minden szolgálatban teljesítjük, minden ellenség ellen, bárki legyen is az, vízen, szárazon és levegőben éjjel és nappal csatákban, rohamokban, ütközetekben és mindennemű vállalatokban, szóval mindenütt, mindenkor és minden alkalommal vitélül és jérflisan harcolunk, csapatainkat, zászlóinkat és lövegeinket semmi esetben el nem hagyjuk, az ellenséggel soha a legkisebb egyetértésbe nem bocsájtkozunk; magunkat mindig a haditörvények szerint és derék honvédekhez és harcosokhoz illő módon viseljük és így becsülettel élünk és halunk!

Isten minket úgy segítse!
Amen!

Az eskütétel ünnepélyes keretek között folyt le és a magyar honvédek teljes szívtől harsogták:
— Éljen Károly király!

A hatosok védőpajzsa.

A háboru kitörése óta az ország majdnem minden nagyobb városában megindult a mozgalom, hogy a harctéren elesett katonák hátramaradt özvegyein és árvaín segítsenek, E szép és nemes eszme szinte hódító körutat teit az országban s egymás után hozta meg aldozatait a társadalom a fából készült lovaszobrokba, fahonvédekbe való szögbeverési ünnepségek alkalmából, avagy különféle, a hősök hátrahagyottai javára kiadott emléklapok megvásárlása által.

A minden dicséretet és elismerést megérdemlő akció most Ujvidéken is megindul. Profuma Béla polgármester és Weber Sándor, a hatosok vitéz alezredese már megtalálták a módot, amelylyel háhezredünk elesett hőseinek özvegyeit és árvaít legjobban felsegíthetik. Weber alezredes ugyanis bejelentette a polgármesternek, hogy a 6. gyalogezred egyik tisztje, Huber István hadnagy a harctéren védőpajzsot tervezett. A pajzs az alezredes és a tervező szerint rendkívül alkalmas tárgy a nemes cél előmozdításához, mert széles felületű lévén, szögbeverés által jelentékeny összeg jönné össze a felsegítendő katonárárvák javára. Ezt a módot tartják a legalkalmasabbnak arra, hogy a közönség lerohassa hálaáldóját vitéz katonáink elesett hősei, illetve azok hátrahagyott özvegyei és árvaí iránt.

A polgármester megkereste az ezred parancsnokságát, hogy küldje el Ujvidékre Huber hadnagyot, hogy végleg megállapodhassanak a tervben.

A polgármester Orbán Ignác műszaki tanácsos és Várady rajztanár bevonásával fog végleg dönteni, hogy a hatosok védőpajzsa a város mely részén nyerjen elhelyezést.

Ujvidék küldöttsége I. Ferenc József előtt.

A király látogatása a péterváradai várban.

I. Ferenc József halottas ágyán pihen. A nagy uralkodó, akinek atyai gondosságát Ujvidék több alkalommal közvetlenül érezte, a történelem Panteonjába költözött és csak a soha el nem halványuló emléke maradt a gyászoló országnak. Azokat az emlékeket, amelyek a fenkölt királyt Ujvidékhez fűzték, elevenítjük fel, hogy leróhatatlan hálánk kísérje a Felseges urat utolsó útjára.

Mert Ujvidék sokat köszönhet az elhunyt fejedelem jószágának. A város iránt mindenkor bőségesen nyilvánult meg a királyi kegy és ha szívünkben van kegyelet, kell, hogy rövidesen szobor hirdesse Ujvidéken I. Ferenc József emlékét.

Ujvidék szabad királyi város küldöttségileg három ízben jártul I. Ferenc József trónjának számolyához és mind a háromszor öfelsége gazdag, nemeskeblű ajándékával jöhettek vissza a város delegátusai. Első ízben a város a király előtt az inség-kölcson elengedése miatt jelent meg. 1848-ban ugyanis a péterváradai várból 200 ágyu halomra lötte Ujvidéket. 1851-ben a pénzügyminiszter 800.000 forint kölcsönt utalványozott ki a város újjáépítésére. A kölcsönből 65.223 forint behajthatlan maradt, amelynek elengedését kérte a város küldöttsége a királytól. És I. Ferenc József egyetlen egy tollvonással megszabadította a várost súlyos anyagi gondjától.

Másodszor a törvényház felépítése előtt menesztett Ujvidék küldöttséget a királyhoz. A törvényszék mostani helye ugyanis építési tilalom alatt állott és a király támogatását kérte, hogy az építéshez engedélyt nyerjenek. A küldöttséget Flatt főispán vezette és résztvett benne Rohonyi Gyula, a város akkori képviselője, Szláv János kir. közjegyző,

dr. Kubinyi Károly, Kovácvics járásbíró, Molnár Hugó és még többen.

Szláv János a küldöttség fogadtatásáról a következő reményeket mondotta el:

— A király leereszkedő nyájasággal fogadott benünket. Figyelemmel meghallgatta a kérésünket és tiszta magyarsággal biztatott, hogy utasítani fogja a hadügyminiszteriumot, ha lehetséges lesz, teljesítse a kérésünket. Ezután a küldöttség minden tagjához volt két-három kérdése.

A harmadik küldöttséget Szalay Lajos kir. tanácsos, nyugalmazott polgármester vezette fel a Burgba Öfelségéhez. Ujvidék akkor a hídsáncok átengedésért folyamodott.

A király ezt a kérést is teljesítette és a katonai igazgatás átengedte a városnak a hídsáncot, amely mihelyt az állandó Dunahid elkészül, a város bitokába megy.

Zután még a pécsi királygyakorlatok alkalmával üdvözölte a királyt Ujvidék küldöttsége. Legutóbb pedig Matkovits Béla főispán az ország hódoló felvonulásában vezette a város küldöttségét Bécsbe, amelyben Profuma Béla polgármester, Szalay Lajos királyi tanácsos, dr. Kubinyi Károly és Militz Tivadar velt részt.

I. Ferenc József, aki tudvalevően két ízben is körutat tett az országban, Ujvidéken nem időzött huzamosabb ideig. 1852-ben Ujvidéken csak átutazott és július 15-ét a péterváradai várban töltötte. A várparancsnokság épületében rendeztek be Öfelségének szobát. Reggeli és esti imáját a várplébánia dupla oltárán elhelyezett kegyek előtt végezte, egy imaszámolyon, mely az oltártól jobbra izléses megörökítő emléktábla alatt máig is látható.

Eltűnt egy tizenöt esztendő leány.

A titokzatos félkezü udvarló.

Kisirt szemű asszony jelent meg tegnap a rendőrségen és elpanaszolta, hogy 15 éves nővére, Milics Erzsébet vasárnap óta eltűnt anyjának a Darányi-telep 254. sz. alatti lakásáról. A nővér előadása szerint még vasárnap délután otthon tartózkodott a hoga, nem látszott meg rajta, hogy tervezne, vagy titkolna valamit előttük. Még a délután folyamán felöltözött, magára vette idősebb nővére térdigéri bárony-kabátját és kalapját, elkészönt hazulról s azóta nem tért vissza. Tudomása szerint két hasonlókorú barátjánál volt színházban volt, legutóljára pedig több ismerősként egy félkezü emberrel látta nővérét a városban.

A rendőrség Milics Erzsébet eltűnése ügyében megindította a vizsgálatot s mielőbb világosságot akar deríteni e rejtélyesnek látszó esetre. Nem lehetetlen ugyan, hogy a 15

éves leány bünténynek esett áldozatul, vagy pedig öngyilkosságot követett el.

A rendőrség elsősorban is a titokzatos félkezü udvarló után kutat, aki bizonyára bővebb felvilágosítással szolgálhat az eltűnt leányról.

Gyászol Németország.

Berlin, nov. 23.
(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Vilmos császár hadi parancsot adott ki, amelyben kegyeletlen szavakban emlékszik meg I. Ferenc József haláláról s eirendeli, hogy az egész német haderő két hétig és a nagy német főhadí szállásaon három hétig gyászolja az elhunyt uralkodót.

Károly király első útja Bécsben.

Bécs, nov. 23.
(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Károly király I. Ferenc József halála óta tegnap délután fél 3 órakor hagyta el először Schönbrunn. A király autón ment a városba.

Sötétek lesznek az ujvidéki utcák. A gázgyár redukálni akarja a közvilágítást.

Az ujvidéki gázgyár igazgató-sága ma beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben a szénhiányra való tekintettel kéri a közvilágítás redukálását.

A beadványban közli az igazgató, hogy az ujvidéki gázgyár huzamosabb idő óta nem kapott elegendő szenet és előre láthatóan nem is fog kapni. Közli egyszersmind az augsburgi igazgató, amelyben az augsburgi igazgató, amelyben az augsburgi igazgató oldalakon keresztül mentegetődik, hogy a szénhiányt semmi mulasztás és felelősség őket nem terheli. Mindent elkövettek, hogy a gyár részére elegendő szénkészletet biztosítsanak, de a forgalmi akadályok miatt nem sikerült a gyárat megfelelő mennyiségű szénrel ellátni.

Az ujvidéki gázgyár az augsburgi levél után a következő bejelentést teszi:

„Miatán ezek következtében aligha jutunk oly helyzetbe, hogy belátható időn belül normalis és biztos szénbehozatalra számíthatunk, nem marad más hátra, mint a gázszolgáltatást korlátozni, hogy üzemünk teljes beüzemelését elkerüljük! Bátrak vagyunk ez alkalommal megjegyezni, hogy szerződésünk értelmében mi csak világitógáznak a leadására vagyunk kötelezve. Ezért első sorban a főző és fűtő célokra használálandó gáz szolgáltatását fogjuk korlátozni és ha szükséges lesz, egészen beszüntetni.

Azonkívül kérelmezzük a tekintetes Tanácstól a közvilágítás olyképeni redukálását, hogy ezután csak az egész éjjeli lámpák égjenek, egyelőre a világitási kalendárium szerint.

Tiszteletteljesen megjegyezzük, hogy ezen kényszerű változtatás azonnal megszűnik, mihelyt ismét huzamosabb időre elegendő szénrel fogunk rendelkezhetni.

Az ujvidéki utcák amugy is nagyon homályosan vannak megvilágitva és az augsburgi társaság azt a kis világosságot is csökkenteni akarja. A város közbiztonsága megköveteli, hogy éjszakánként ne boruljon afrikai sötétség az utcákra. Az áratok emelni, a világitást csökkenteni ellenben Augsburgban nem is fundáltak ki rosszul...

A hadsereg eskütétele.

Bécs, nov. 23.
(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Károly király parancsára a monarchia valamennyi katonai parancsnoksága székhelyén az összes csapatok letették a hűség- esküt. I. Károly osztrák császár és e néven a IV-ik Magyarország apostoli királyára.

A főudvarmester és a főhadsegéd lemondtak.

Bécs, nov. 23.
(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Montenuovo főudvarmester és Paar, a király főhadsegéde beadták lemondásukat. Károly király egyik főhadsegéde Lobkowitz Zdenko herceg lesz.

HIREK.

József főherceg a keleti front főparancsnoka. Höfer mai jelenlétében Károly Ferenc József főherceg neve helyett, aki a trónnal együtt elnyerte a haderő legfőbb haduraságát, József főherceg vezéreredes neve szerepel. József főherceg vezéreredest a parancsnoksága alatt álló csapatok csaknem istenítették, mint fővezér új diadalra fogja vezetni honvédjét a hitszegő ellenség országában.

A belgrádi városparancsnok Ujvidéken. Andrian Antal aljárnagy, belgrádi hídő- és városparancsnok, hivatalos ügyben két napig városunkban időzött. Csütörtök délelőtt visszautazott Belgrádba, ahol a helyőrség ma teszi le az új királynak a hűségi esküt.

A Közélemezési Hivatal lisztet ígér. A Közélemezési Hivatal e hónapra eddig csak 1 és fél vagon lisztet utalt ki Ujvidéknek, amely a redukált igények mellett sem lesz elegendő a szükségletek fedezésére. A Közélemezési Hivatal ma a következő táviratban tesz ígéretet újabb liszt kiutalására vonatkozóan:

A november 16-án kiutalt lisztmennyiség nem tekinthető egy havi kontingens végleges megállapításának, hanem annak a lehetőséghez képest való kiegészítésére még e hó folyamán intézkedés fog történni.

Már a Közélemezési Hivatal ígéretének is örülünk. De kívánatos, hogy az intézkedés az újabb lisztmennyiség kiutalása iránt ne sokáig késsék, mert az ujjvidéki lisztkészletek már nagyon fogytán vannak.

Eltűnt és megkerült hadapród. Petrő Ernő földink, 6. honvéd gy. e.-beli hadapród-jelölt, ez évi augusztus 18—20-iki Magura körüli csatákban hősiességgel kitüntette magát, amiért is a bronz vitézségi éremmel tüntették ki. Szeptember első napjai óta azonban nem érkezett felőle hír és ezrede is mint eltűntet kezelte. Petrő Imre Máv. kézbesítő, a vitéz hadapród atyja, ma közel három havi kínos bizonytalanság után hirt kapott fiától, hogy orosz hadifogságba jutott.

Tizezer métermázsza tengerit követel a miniszter Ujvidéktől. A földmívelésügyi miniszter tudvalevően Ujvidéktől tizezer métermázsza rekivált tengerinek átadását követelte. A város erős megfizetéssel csak 8000 métermázsza tengerit volt képes rekiválni, mert a többi készlet az itteni szükségletek fedezésére kellett. A város az eredményről értesítette a minisztert és arra kérte, hogy mentse fel a még hiányzó 2000 mázsza tengeri beszállgatása alól. Erre a kérésre ma jött meg a földmívelésügyi miniszter következő távirati válasza a polgármesterhez:

Felhívom, hogy a kivett mennyiségek teljes mérlekedben leendő biztosítása iránt feltétlenül intézkedjék.

Nincs tehát más hátra, hogy a földből is, de elő kell teremni még 2000 métermázsza tengerit.

A vasuti étterem kenyere. Raner szabadkai máv. üzletvezető ma táviratban kérte Profuma Béla polgármestert, intézkedjék, hogy az ujjvidéki vasuti étterem kenyérkvantumát emeljék fel. A vasuti étterem csak 5 kilogramm kenyert kap naponként, ami az átulazó katonaságnak, sok polgári utasnak, valamint az ott ékező vasuti személyzetnek nem elegendő.

Vasárnap marhahúst mér a hatóságú husszék. Vasárnap a hatóságú husszékben marhahús is kerül kimerésre. A marhahús elejét kilonként 5 koronáért, hátulját pedig 6 koronáért árulják. A husszékben 9 és 10 koronán alul nem lehet marhahúst kapni, az olcsó húst így bizonyosan gyorsan elkapkodják. A jövő két vasárnap szintén lesz marhahús a hatóságú székekben, amely nagyon megkönnyíti a szegényebb néposztályi élelmézését.

Petróleum- és cukorhiány a vidéken. Tiszakálmánfalváról vettük a következő sorokat: Míg a városokban az árdragítók ellen a hatóságok erőlyes intézkedésekkel tudnak eljárni s így a vásárló közönség még sincs egészen kitéve minden lelkiismeretlen szatócs szeszélyének, addig a vidéken szemérmelennül virul a cukor- és petróleum-uzsora és — úgy látszik — nem terem orvosság arra, hogy azokat az urakat megrendszabályozzák. Hiába lázadozunk mi szegény vidékiek, hiába fenyegetődzünk följelentéssel, vagy le kell mondanunk arról, hogy esténként — bizonyos „fényűzéssel” — lámpavilág mellett várjuk meg a lehetetlenül meghosszabbodott esték elmulását, vagy 1 korona 20 fillérért könyörgünk egy kis petróleumot a szatócsoktól. Cukrot csak úgy kap az ember, ha vesz hozzá 1 kg. kriminálisan ordináré kávét a 18—20 K, 1 kg. fekete borsot a 32 K, 2—3 kg. keményítőt a 4—6 K, esetleg zseb-kendő, perlit, cipőkrém, repálekvtár (amelyet a vidéki kereskedők minden árdragítással együtt kineveztek barackkvárnak) stb. Történi pedig mindez Tiszakálmánfalván és akkor, amikor mindenütt találnak módot arra, hogy a boldogtalan fogyasztók hacsak homeopátiás adagokban is, de a hatóságú védelem biztos tudatában legalább oly égbekiáltó „nyuzás”-tól legyenek megkímélve. Ezeket a lehetetlen állapotokat igazán nem lehet megszüntetni?

— **Olajos magvak feldolgozása.** Payerle Nándor főkapitány a magyar kir. miniszteriumnak 3552/916. M. E. sz. rendeleti hivatkozással az érdekelteket felhívja, hogy az olajos magvaknak vámet való feldolgozására szükséges felvilágosításokért haladéktalanul jelentkezzenek városába 20. szám alatt.

Megelőt ujszülött gyermekét. Zajacz Zsófi 19 éves petrőci hajdon azért került az ujjvidéki kir. ügyészség fogházába, mert még szept. hóban született gyermekét megfojtotta, majd rongyokba göngyölyve a petrőci szűrskertek végén használatban nem lévő kutba dobta. Itt találták meg a petrőci csendőrök, mire a bűnbeesett leány bevalította vétkét.

A cukorjegy kiosztás új rendje. A cukorjegy kiosztását ezuntal délelőtt 8-tól 10 óráig végzik minden hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton a régi gimnázium épületében.

SZINHÁZ.

Az ördög. Molnár Ferenc gyönyörű színjátéka ment ma Remete Géza jutalomjátékául. Az országos gyász ráborult a színházra is: a felvonásokötet nem töltötte be a zene és üresen láttuk a katonák és tiszték helyeit. Az előadás kitünő volt. Remetének egyik legszebb alakítását láttuk ma a színpadon. Jól átértett és átértett szerepét karakterisztikusan, művészi ügyességgel játszotta és méltán megérdemelte az elismerést és tapsot. Zöldi Vilma a tőle megszokott rutinnal és művészettel játszott ma is. Szépet és elismerésre méltó produkált: csupa szív, melegség, hangulat volt alakítása. **Hidvégi** Ernő játéka kitünő és az előadás sikerében neki is orozlárdésze volt. Dicséretet érdemelnek még **Hidvéginé** és **Kényes Margit** szép és ügyes játékukért.

Timár Liza. Bródi Sándor hatalmas színműve pénteken kerül felújításra a címszerepben Zöldi Vilmával, kinek ez lesz egyuttal a jutalomjátéka is. Közönségünk körében már most is élénk érdeklődés nyilvánul a „Timár Liza” előadása iránt.

Egy magyar nábob. Szombaton kerül színre színházunkban először Jókai örökbecsű műve, az **Egy magyar nábob**, amelyet dr. Hevesi Sándor dolgozott át ötelvonásos színműre. Erre a remekműre, amely már 100 előadásnál többet ért meg a budapesti Magyar Színházban, különösen felhívjuk a közönség figyelmét. A címszerep **Hidvégi** Ernő kezében van, aki egyuttal rendezi is a darabot. Jelentős szerepet játszanak még a darabban Zöldi Vilma, Nádasyné, Zöldi Elza, Rónai, Remete, Ádám, Komlósi, Kórthi. Részt vesz az előadásban a színház minden tagja. Jegyek az előadásra már a mai nap folyamán válthatók. Vasárnap ugyancsak az **Egy magyar nábob** kerül színre.

Színházi műsor. A színház műsora a helyzetnek megfelelően a következőleg alakult: Pénteken **Zöldi** Vilma jutalomjátéka: **Timár Liza** Bródy Sándor nagyhatású műve. Szombaton itt először: **Egy magyar nábob** Jókai Mór örökbecsű műve. Vasárnap délután: **Grün Lili** nagyhatású színjáték.

Vasárnap este itt másodszer **Egy magyar nábob.** Az előre váltott jegyek ezekre az előadásokra átcserelelendők, kívánatra a pénztárnál visszaváltatnak.

A hirdetőket kérjük, hogy hirdetésüket lehetőleg délelőtt folyamán küldjék be a kiadóba.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szóig 60 fill. Minden további 10 szó 60 fillér. **Vastagabb** betűből szedett szó 12 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jelíges levelekre vonatkozólag felvilágosítással szölgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

Levélbélyeggyűjtők: hetköznap délután 3 órakor, vasár- és ünnepponon 2 órakor óriási nagy választékot találnak sorozat és egyes eurpai és tengerentúli bélyegekben a legolcsóbb arakon, — ahol is kész **olajfestmények** kaphatók, megrendelések új képek festésére, valamint régi képek restaurálása elfogadtatnak. **Leckeórá**t ad mindennemű rajzolás és testzetből (6 felső leányiskolát jelesen végzett) **Fehérvári Klára** Kiszácsi Vörösmarthy utca sarkán Marcikits házban.

Fürdőszappan (Badeseife) — nem hadiszappan, jól habzó minőségben darabja 1.70 K. Saját érdekében szereze be, míg a készlet tart a Klein drogeriában.

Különbejárato, butorozott, jól fűthető, modern, kellemes szobát keresek lehetőleg az Erzsébet-terhez közel. Címét a kiadóba kérek.

Maniküre készletek legnagyobb választékban — csak szolid kivitelben, régi árakban — 5—100 koronáig Klein-drogeriában. Legcélsezeribb, maradandó becsű ajándék.

Péteváródon a „Zöld fához” címzett vendégöl azonnal berbeadónd. Bővebbet a „Zöldfa” vendégölönd.

KIADÓ 1917. febr. 1-től Telesky-utca 15. sz. házban 3 szobás utcai lakás minden mellékkeliséggel. Bővebbet Funtak kalapüzletben Kossuth-Lajos-utca 10. alatt.

Eladó ház. Kétemletes, adómentes, jól jövedelmező bérház a város központjában, kedvező feltételek mellett eladó. Felvilágosítás Schön Jenőnél, Andrassy-u. 2. sz. alatt nyerhető.

Ruhát mosni vállalok a házhöz. Kíssné, Könyök-utca 14.

Egy rokkant felügyelő, raktárnoki, vagy pedig házimesteri állást keres. Cím a kiadóban.

Lelküismeretes szakember Zongora-hangolást (Klaviersstimmung) elvállal Frigyes Béla hangszerkereskedő Duna utca.

Szépségápolás.

Arc masszázs, manicur, fejmosás, ondulizálás, Haj, szemölcs, szeplő, mitesser, májfolt, pattanás, és mindennemű arcisztatlanság eltávolítása. Kitünő „Mélia” szepítő szerek kaphatók. Vidékieknek lakás. Levelekre válasz.

„MÉLIA” KOZMETIKAI INTÉZET

Ujvidék, Erzsébettér 8. II. em. ADÁMOVICS PALOTA